

# ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 193 — GOD. V.

ŠIBENIK, 23. SVIBNJA 1956.

IZLAZI SVAKE SRIJEDJE

## V Stafeta JRM UZ ROĐENDAN DRUGA TITA prošla kroz NEIMAR MIRAI SOCIJALIZMA grad

U ponedjeljak navečer slike lokomotiva i brodova naijavile su dolazak štafete JRM, koja je istog dana krenula iz Zadra. Po red pripadnika Armijske, štafetu je na Poljani maršala Tita dočekala maja gardama. Na svečano uloženju tribiljni načinili su se predstavnici narodne vlasti, predstavnici Šibenskog gumnaziona i narodni zastupnik dr. Ivan Ribar. Štafetu palicu preuzeo je u ime gumnaziona Šibenik Josip Žuželj, kapetan bojnog broda, koji je uputio tople pozdrave. Virhovnom komandantu maršalu Titu, a zatim je predstavnik JRM pozdrovio štafetu u ime mornara, podoficira i oficira Šibenskog gumnaziona. Dočeku štafeta sudjelovala je vojna muzika. Sutradan štafeta je krenula u pravcu Splita.

**O** Titu se govoriti piše u čitavom svijetu. Napredni ljudi i štampa, kao i oni koji poštuju čljenjnice ističu da je Tito ambasador koegzistencije, simbol nezavisnosti, primjer principijalnosti, hrabrosti. To je odavanje priznanja čovjeku, čiji osobito poslijeratni, državni i politički opus u općoj borbi za očuvanje mira predstavlja piramidu, koja strši iznad svih ostalih.

Titovo je djelo golemo. U mislima naviru asocijacije na 1937. godinu i na Titovo odlučno ispasavanje KPJ, koja je stala pod znakom likvidacije od strane Kominterne, pa na historijske dane ustanika 1941. godine, na svijetle

borbe i patnje i pobede u NOB-i. Na: Bihać 29. XI. 1942. godine, Jajce 29. XI. 1943. godine, Drvar, Sutjeska, Neretvu, ranjenike, pa onda obnovu zemlje i malo začin na ono odlučno i sudobnosno za nas i za svijet: Titovo «NE» godine 1948.

Datumu i dogadaju bezbroj. Sve je to naš život, s kojim smo smršli, naša misao, moto našeg rada i naših uspjeha. To je nešto bez čega mi ne bismo bili ovo što smo danas.

A onda briga za mir, za spas

čovječanstva od prijetnji ratom, za mirnjajubilu aktivnu koegzistenciju. Što Tita upućuje na historijska putovanja u mnoge zemlje. Historijski putovi čovjeku,

kojemu je glavna misao očuvanje mira u svijetu. A na svim

tim putovanjima, svuda je tamo

Tito bio dragi gost, prijatelj i čovjek koji je doživio toliko pažnje, ljubavi i oduševljenja.

O tome je već dosta napisano. Po cijelom svijetu. Ali, u svemu tomu ipak je najbitnije sama čljenjica da su liza svakog putovanja ostajala djela, koja su učinila toliko za ovakovo današnje međunarodno raspoloženje, da ona sama govore svojim jezikom, kojim, najbolje razumiju radni ljudi čitavog svijeta.

Tito je veliki čovjek današnjice, čovjek koji je u svim prelomnim historijskim etapama znao i umio, kao marksist, da nađe najbolji put, da subjektivne snage, čiji je om voda, njihovo djelovanje, uskladi s objektivnim društvenim procesima. Veliki ljudi su i zato veliki što su svojim individualnim, svoje bilje, misao, rad i osjećaji poistovetili, stopili, onim objektivnim, društvenim s nosiocima historijske-radnih

marksista.

Kao marksist, Tito nikada nije dozvolio istrčavanje i preskačenje zaokonjenosti u društvenom kretanju, već je značajki i smislio znao da kormilo broda upravi u pravcu stalnog napretka.

Tito budu kod ljudi ono najvažnije: plenite osobljene čovjek, osjećajnost, poštivanje, ljubav... Tako je Tito kao čovjek. Njegova je ljubav bezgranična za sve ono što je napredno, što pomaže boljem životu ljudi.

Danas, kada se otvaraju nove perspektive za međunarodni radnički pokret, Jugoslavija i Tito još rjeđe isjaje svojom političkom suradnjom na ravniopravnoj osnovi, političkom koja išklučuje »velike« i »male« »vodeće« i »poslušne«, političkom koja najbolje odgovara novim uslovima za razvijati mirna i socijalizma.

Gonki je pišući o Lemjtinu napisao: Jednostavan je kao istina.

I mi na 64-ti rođendan druga Tita možemo napisati: Tito je našim radnim ljudima blizak i jednostavan kao istina, on je otkrivenje vjekovnih težnji naših naroda za svijetom budućnosti. Tito je ne samo naš pomoć, već i ponos svoga naprednoga u svijetu, najistaknutiji neimar mira i socijalizma.

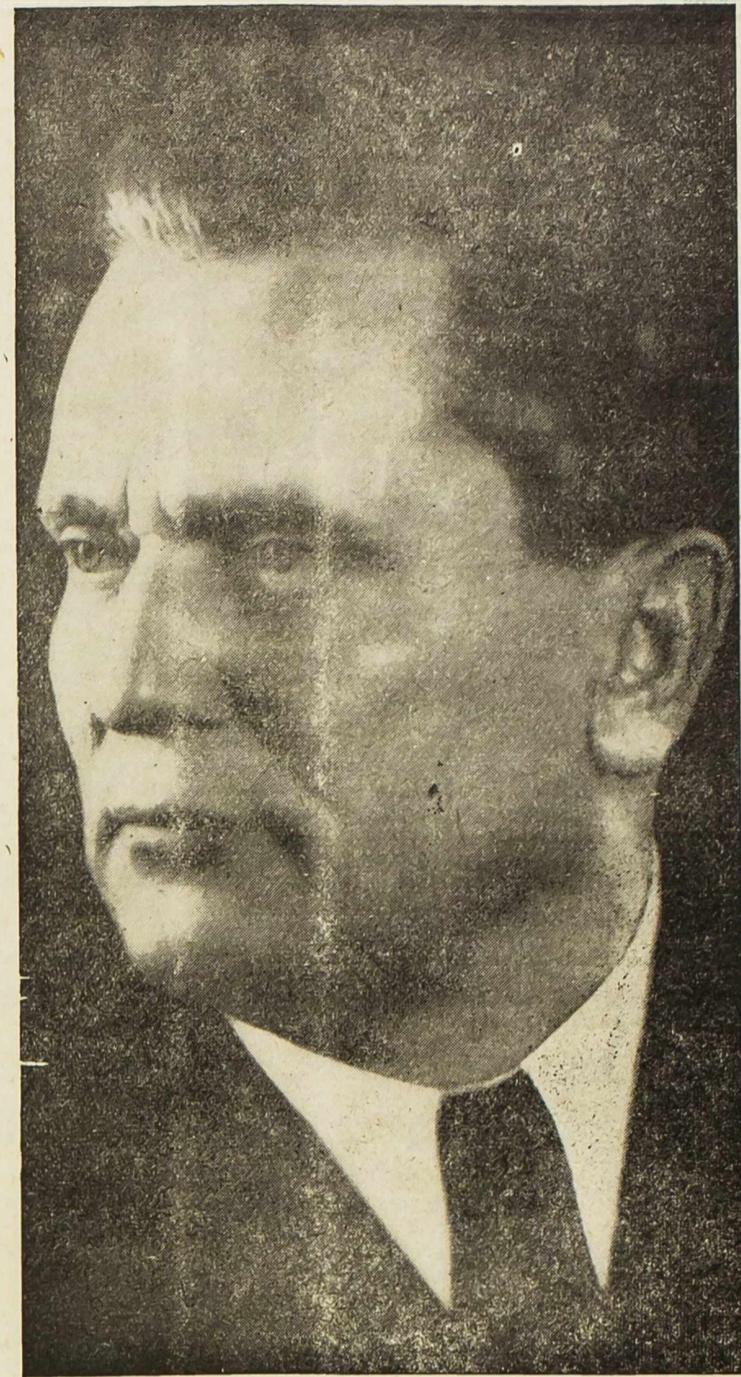
Ante Deković

### NAROD BUKOVICE POZDRAVLJA TITU

Povodom 64. rođendana druga Tita na Kistanjskoj općini izvršene su opsežne pripreme za organiziranje štafeta preko kojih je narod Bukovice uputio tople pozdrave i čestitke voljenom drugu Titu.

U ovogodišnjim štafetama na Kistanjskoj općini sudjelovalo je preko 1500 trkača, a kada se ubroje i pioniri, onda taj broj iznosi preko 2500. U nošenju štafetnih palica sudjelovali su pripadnici svih masovnih organizacija i članovi »Partizana«. Štafeta je pratiло preko 60 biciklista i 5 motociklista. U Kistanjsama prilikom dočeka štafeta bilo je osobito svečano. Pored mnoštva naroda, dočeku su prisustvovali predstavnici vlasti, JNA, masovnih organizacija, te predstavnici poduzeća i drugi. O životu i radu druga Tita govorio je Jovica Brekić, sekretar Općinskog komiteta, SK, a potom je oduševljeno pozdravljeno čitanje pisma naroda Bukovice, koje je on uputio voljenom Maršalu prigodom njezinoj rođendana.

Pionirska štafeta krenula je iz sela Kocevića i Prikalja, te je na veliku radost pionira obišla sve škole. Naši najmladi organizirali su čest druga Tita svog najvećeg prijatelja, brojne priredbe.



## Priče o Titu

(IZ ISTOIMENE KNJIGE)

## Historijska odluka

U ljetu 1941. godine Beogradom krenule su partore. Idu mrtki vojnici, naoružani mašinicom. Zaustavljaju prolaznike, legitimiraju. Pred povučenu vilu u tihoj Dedinjskoj ulici zaista je jedan čovjek, odjeven u bijelo svjetlo odjelo. Otvara vrata i slobodno ulazi. Dočekuje ga domaćica i odvodi u vilu.

To je Tito došao na zakačanu saštanak rukovodilaca Komunističke partije Jugoslavije.

Prolazi pet, deset minuta, Dolazi Manko, drug Aleksandar Ramković. Velika kazaljka već je obišla čitav krug, kad dode Tempo.

Jedan za drugim, tih, neprimjetno došli su i ostali.

Na polju, u bašti, stražare drugovi. U vilu se kuje plan oslobodilačke borbe. Govori se o načinu borbe protiv okupatora. Sveđko dobiva zadatak i raspored kamo će otići da organizira ustank.

Sjemenku postajale kraće, pa sasvim kratke u podne. A sad već dugačke, pružene ka istoku — skoro će veče. Pred kućom zastadoše dva čovjeka, Osvrću se, zagledaju u dvorište. Jedan pride krajipiti i uhvatiti za kvaku.

Drug, koji je stražar, čvrsto steže revolver. Prišao je uglu vile, Domaćica se pojavi i pode prema vratima:

— Koga tražite? — upita.

— Hoćeće li drva? Imamo dobra bukova drva!

Bili su to crnoboržljaci, koji su odmah produžili dalje. Domaćica ih je ispratila i, za svaki slučaj, dugo ostala na krajipiti.

Drug s revolverom izvadio je muku iz džepa i obrisao znojavu šaku.

Neopăzeno, kao što su i došli, razišli su se ljudi, koji su domaćeli historijsku Odluku o dizajnu naroda Jugoslavije na ustank.

## Prva Titova štafeta

Bjesnje su posljednje bitke na tlu naše Domovine. Bio je svibanj 1945. godine. Blizio se rođendan druga Tita. Prošli rođendan u Drvaru prošao je u strašnom okrušju i podmuklim padobranima. A prvi u slobodnom Beogradu, omladini je htjeli svečano proslaviti. Ali kako to učiniti? Čime pokazati ljubav prema drugu Titu?

Omladina je davala razne prijedloge. U slobodarskom Kragujevcu dugi su se dogovarali. Omladini u pomoć došli su i stanići. Jednog dana sjedi sportist Josip Prohaska predložio:

— Znate, bilo bi dobro kada bismo organizirali jednu štafetu. To bi bilo sportski i simbolično.

— Štafetu? — sa čudenjem jedan zapita.

— Zašto da ne? Štafetu! — prihvati omladina.

Prijedlog iz Kragujevca odmah je upućen u Beograd. Omladinsku rukovodstvo ga prihvati s oduševljenjem.

Za nekoliko dana svi sreski komiteti SKOJ-a u zemlji, pa čak i oni na još neoslobodenoj teritoriji, dobili su prijedlog kako treba da se organizira prijenos štafete kroz svoj srez.

Kragujevčani su dobili i posebnu poruku: »Drugovi, organizirajte svoju štafetu sve za druga Titu!«

Sa svih strana, iz ustaničkih i slobodarskih mjestih krenuli su pozdraviti drugu Titu. Iz centra Kragujevca, s trga gdje je objesena prva žrtva fašizma, krenuli su mladi Kragujevčani s prvom štafetom palicom — pozdravom drugu Titu iz nepokorenog grada.

Hiljadne nosilaca štafete iz ruke u ruku prenosili su pozdrave velike ljubavi vojnjem Maršalu.

Dvasestpetog svibnja 1945. godine u Bijeli dvor stigli su predstavnici omladine svih bratskih republika i predstavnici pionira. Medu njima bilo je i sedam djevojaka i sedam mlađića iz Kragujevca. Na grudima svakog od njih bilo je po jedno slovo. Četvrtnaest crvenih slova: »TITU KRAGUJEVAC«, bili su pozdrav Kragujevca.

Otada svake godine sve je više ruku, koje širom naše Domovine nose pozdrave drugu Titu za rođendan.



Drug Tito među šibenskim pionirima



Drug Tito u Šibeniku — neposredno pred odlazak u Etiopiju i Egipat

## Godišnjica smrti Narodnog heroja Rade Končara

Na Šubićevcu održana komemoracija

Uz trostruku plotonsku paljbu koju je izvrišio vod mornara i uz zvučove posmrtnog marša vojne muzike, položeni su 22. o. mj. vijenčici Općinskog odbora Socijalističkog saveza i radnog kolektiva tvornice »Rade Končar» iz Zagreba na stadijonu, gdje su pred 14 godinama fasistički krvnici strijeljali Narodnog heroja Radu Končara sa još 26 drugoga. Palim junacima odali su dužnu počast predstavnici narodne vlasti, Kotarskog i Općinskog komiteta SK, Socijalističkog saveza, Jugoslavenske narodne armije, Saveza boraca, Ratnih vojnih invalida, Kotarskog i Općinskog sindikalnog vijeća, zatim predstavnici radnih kolektiva, dnuštenih organizacija i ustanova, te velik broj građana, a posebno omladine.

Komemoraciji je prisustvovao i narodni zastupnik dr. Ivan Riba-

Predsjednik Kotarskog odbora Saveza boraca Ante Tomićić topnički mijecima evocirao je uspomenu na druga Rado Končara. Istakao je njegovu veliku ulogu u organiziranju Narodnog ustanka u Hrvatskoj. On je osvijetlio lik Rade Končara, nepokolebljivog revolucionara, koji je čitav svoj život posvetio stvarni radničkoj klasi i koji se do posljednjeg dana neustrašivo borio protiv fašističkog zavojevača, a za sretniju budućnost svoje zemlje.

\* \* \*

Drug Rade Končar, sekretar CK Komunističke partije Hrvatske i član Politbiroa CK KPJ bio je u Šibeniku posljednjih put u mjesecu svibnju 1941. godine. Došao je u Dalmaciju, pa i u nas grad da pruži pomoć u organiziranju Narodnog ustanka. Kasnije je do nastavio u Splitu, gdje je bio uhapšen od italijanskim faši-

Tada je bilo zatvoreno 80 naših drugova. Fašisti su tom prilikom na svirep način proveli istružu. Rade Končar i drugovi bili su izloženi teškom zlostavljanju i mučenju, ali bez rezultata. Neprijatelj u početku nije raspolažao sa nekim određenim podacima o Radi Končaru, što je i davalo izvjesne nađe. Ali kad je neprijatelj uspio uhvatiti izveštaj, koji je pisani u zatoru, a zatim dobio podatke o Radi Končaru od ustaške policije, onda se počela nazirati tragedija.

Fašisti su dovele u Šibenik Radu Končara i drugove parobromom, koji se usidrilo u srednji luke. To je bila mjeru opreznosti, jer se neprijatelj plasao našim akcijama. Sve ulice koje su vodile prema sredini, bile su blokirane jarkim kordonima karabinjera, crnokosuljaša i vojnika. Prozori u tim ulicama morali su biti zatvoreni u kapci sušenici.

Partijska organizacija u gradu odmah je počela vršiti pripreme u namjeri da oslobođi Končara i drugove. Budući da je neprijatelj tih dana bio i suviše oprezen, pa i poduzeo mjeru sigurnosti širokih razmjera, plemenita zamisao drugova, načelost, nije mogla biti ostvarena.

Tok procesa odvijao se neobično brzo. Prva grupa došla je pred sud 19. svibnja. Pred jednim vijećem bili su obalški radnici i taj proces je završin istog jutra. 11 drugova je osuđeno na smrt. Drugo vijeće sastalo se istog jutra i završilo svoj krvavi posao poslije podne 10 novih smrtnih kazni. U toj grupi bio je drug Rade Končar. Na trećem procesu, kojij je počeo oko 10 sati navečer, a završio u zoru 20. svibnja, palo je 6 smrtnih presuda.

Rade Končar je u procesu pokazao kako se mora boriti protiv klasičnog neprijatelja. Crnokosuljaši su mu ponudili komadić papira da ih moli za milost. On je s gnušanjem odnio ponudu uzvikujući pritom: »Milost! od vas ne tražim, a miti bih vam je dao!« Fašisti su bili ogorčeni, ali i uplašeni.

Neprijatelj je brzo radio. Drugi dan nakon procesa fašistički konvenci su u najvećoj trajnosti i jakom osiguranju odveli Radu Končara i drugove na Šubićevac gdje su ih u rane jutarnje sate strijeljali.

Umrli su junački — uz ipjemu i polikličku Partiju i slobodu.

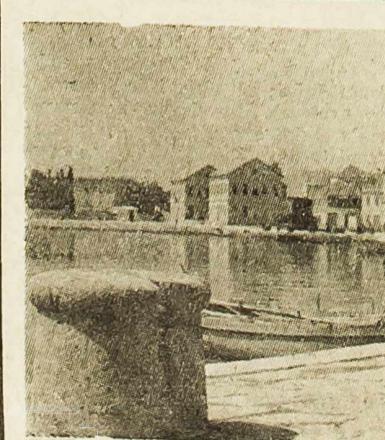
Već sljedećeg jutra njihovi grobovi bili su ukrašeni crvenim karanfilima, a medu njima lepršala je na pola stijega crvena zastava naše Partije.

Jos veličanstveniji dan osvamljila je subota, kada se oko dva desetka tri deset pionira sa svojim crvenim pionirskim maramama i bijelim kapama na kojima su blistale petorkrake zvijezde okupilo ispred zgrade Općinskog narodnog odbora. Tu su se postrojeni u četiri reda sa zastavama pripremali da padu u Šibenik i da uime stotinu pionira Oklaja još jednom pošalju tople pozdrave drugu TITU.

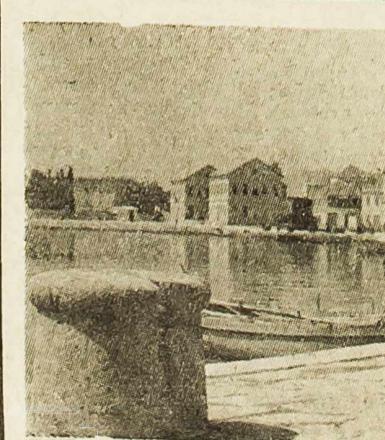
Dovoljno je bilo poslušati samo njihov razgovor načeločito onih koji dosad nisu nikada viđeli Šibenik, gdje će zajednički posjetiti jedna priredba u kućištu.

Klikanje drugu Titu je načeljeno, ali ga je prekinuo glas ispred mikrofona sa razglasne stanicu, preko koje je prisutne pionire svojim prisutnim izlaganjem Hrvoje Ka-

Lj. Kuprešanin



Pogled na Vodice



## Rad Narodnog odbora kotara Stalno povećavati produktivnost rada - istakao je drug Petar Škarica

(Naistačak sa 1. strane)  
stvariti na našem kotaru, vratiti će se poljoprivredni putem investicijskim fondovima, koliko se formiraju pri narodnim odborima općina i kotara, i kotarskog fonda za umjerenje poljoprivrede.

Međutim, kada se razmatra pitanje unapređenja poljoprivrede, nije dovoljno imati u vidu samo finansijska sredstva. Važnije je od toga da se pogleda kako stope poljoprivredna zadruga kao organizacija, koje bi trebale da budu nosioci i organizator napredka poljoprivrede i socijalističkog preobražaja sela.

Na kotaru je u 1955. godini postojalo 56 općih poljoprivrednih zadruga, 3 ribarske, 3 SRZ i 1 stočarska. Sve one zajedno ostvarile su u toj godini promet u vrijednosti od 2,300.000.000 dinara. U tom prometu projedine grane zadruge dnevnog učinkovanja su ovako: trgovina industrijskim robom 55,8%, trgovina poljoprivrednim 24,9%, ugostiteljstvo 12,0%, zanatstvo 4,5%, prerađivački 1,1% i ribarstvo 0,8%.

Trgovina industrijskim robom, poljoprivrednim proizvodima i ugostiteljstvo učestvuju u ukupnom prometu sa 92,7%, a sve ostale zadrune djelatnosti sa svega 7,3%. Pri tome one privredne grane, koje bi trebale biti jedne od osnovnih zadružnih djelatnosti, kao što su poljoprivredna proizvodnja zajedno sa ribarstvom i prerađivačkim poljoprivrednim proizvoda, učestvuju sa svega 2,8%.

Naravno, da nam takva orijentacija rada zadružnih organizacija ne odgovara. Ne mislim se reći da nije dobro, što se zadruge bave trgovinom, ali je zlo u tome, što je trgovina postala gotovo jedina zadružna djelatnost i što se ne taj način u zadružnom računu na selu gubi socijalistička perspektiva razvojnika. Shvaćanje, da je zadružna organizacija samo za to, da što jeftinije prodaje industrijsku robu ili što skuplje kupuje poljoprivredne proizvode, povezana sa raznim špekulantiskim tendencijama po-

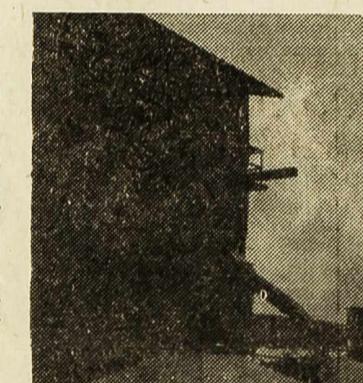
### AKADEMIJA U ČAST RODENDANA DRUGA TITA

DTO »Partizan« Zatvor priredio je u čast rođendana druga Tita svečanu akademiju. Nakon pozdravne riječi predsjednika društva članova »Partizana« izveli su bogat program, koji se sastojao od prostih vježbi, zatim vježbi na tlu i na spavarnama. Na akademiju su nastupile i omiljene DTO »Partizan« iz Šibenika. Brojni mještani toplo su pozdravili izvođače. (NS)

jedilaca, još uvijek nisu rijetka, i ona često predstavljaju glavnu kočnicu bržeg socijalističkog razvoja zadruga i sela.

U društvenom planu kotara govoriti se o mnogim mjerama koje će se poduzeti za brži razvoj poljoprivredne proizvodnje na kotaru, za njenu veću produktivnost, za kvalitativno i kvantitativno povećanje proizvodnje i prerađevanja, za srednje tržišta poljoprivrednih proizvoda i t. d. Prilikom treba imati u vidu, da u tom pravcu možemo postići željene rezultate, jedino ako rješavanju pitanja pristupimo solidnom ekonomskom računicom i s jasno određenom perspektivom, da nema brzog napretka, bez obzira na njegovu sadašnjost zaostala i konzervativna isitno-vlasnička gledanica. Stoga bi naš savjet za poljoprivredu, u sklopu mjeri koje se predviđaju društvenim planom, trebao i to pitanje uzeti u razmatranje.

Opća je pojava da naša produktivnost rada zaostaje za našim tehničkim mogućnostima i da je ona daleko sporija od onih mogućnosti koje nam pruža i kojeg nosi u sebi sistem radničkog samoupravljanja i sistem planiranja po efektu rada. Stoga društveni plan za ovu godinu i obezvije privredne organizacije na premjerenje. Društveni plan polazi sa stanovišta, da trajno rješenje za otiskivanje teško na tržištu i ostvarenje jednog višeg standarda života radnih ljudi leži u prvom redu u osiguranju stalnog povećanja produktivnosti rada, na koje, kao osnovno i ključno pitanje, treba da bude



Iz tvornice elektroda i ferolegura bolje i brže razvijati pojedine grane poljoprivrede. Kotarski savez poljoprivrednih zadruga mora postati glavni nosilac i organizator svih mjeru koje se na području poljoprivrede i poljoprivrednim zadrugama i slobodnim tržištem.

orientiranja čitava privredna organizacija.

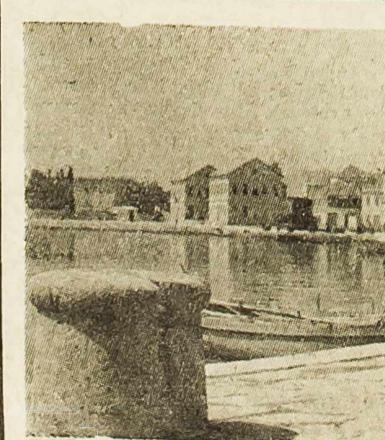
Do sada tom pitanju nije bila posvećena dovoljna pažnja u radnim kolektivima. Nije se mnogo učilo o trudu, da se pravilni i normirani učinak na radnim mjerama što određeni i često puta niti to da se pravilniji i normirani učinak domaći su preostali, a to da se pravilniji i normirani učinak na radnim mjerama učinak je još gori slučaj. Pravilnik u 1955. godini donijelo je svoga 7 privrednih organizacija, a postojala je mogućnost da ga doneće 29. Pa oni pravilnici koji su bili donijeti u prošlost god. mi u učinjeno vodili računa o pravilnom bodovanju izvršenog radnog učinka, normima, za izvršene učinke, penalizima za slabljenje kvalitete rada i t. d. tako da, s izuzetkom nekih kolektivima, pravilnici o prenijima nisu postavljeni na takve principi da bi se pojedine radne grupe, pojedinačno odjeljivanja i pojedincu poticalo na učinak u maternjelu, radnoj snazi, energiji i ostalim troškovima. Kao rezultat tog učinak smo pobjavili, da je na čitavom kotaru u 1955. godini bilo svega 2 poduzetja, koja su činjavši godovstveno evidentirala snažne cijene i koštanja svojih proizvoda u ukupnoj vrijednosti od 155.000.000 dinara.

Taj učinak propust ne ismije se ponoviti i u ovoj godini.

Budžetski rashodi u odnosu na izvezanje budžeta u 1955. godini povećani su za 87 milijuna Din. Povećani su rashodi u prospekti i kulturni za 87 milijuna dinara, socijalnom stanovanju za 33 milijuna i načinom zdravljenju za 16 milijuna. Ostali budžetski rashodi ostaju uglavnom u prošlogodišnjem okviru sa manjim povećanjem dodatacima privredi i ustanovama sa samostalnim financiranjem.

U pogledu općinskih prihoda, postoji realna mogućnost, da narodni odbori općina povuče stopu oporezivanja i tim putem povuče svoje budžetske rashode. Samo povlašćenjem stope od 3%, ovog prijere realiziralo bi se na kotaru preko 24 milijuna dinara. To povećanje ne bi predstavljalo osjetljivo opterećenje porezskih obveznika. Stvar je narodnih odbora općina, da to pitanje razmotre i na odgovarajući način riješi.

Konstatiramo da je u posljednje dvije godine na dječjem odjelu naše bolnice od teških oboljenja tuberkuloze liječen mnoštvom manjih broja djece negoli ranijih godina. Sigurno se i to može pripisati kao zasluga BCG valcinaciji.



Pogled na Vodice

# kultura - prosvjeta - kultura

## Kratke vijesti

**Knin**

### PRIPREMA SE IZVOĐENJE DRAME »U POZADINI«

Nakon doista uspjelog tečaja za režiju i glumu, koji je u Kninu pred dva mjeseca održao Ivo Mikulić, tajničar Amaterskih kazališta Hrvatske, oživio je nad u kulturno-umjetničkom društву »Duško Damjanović«. Već na tom tečaju izabrana je Feldmamova drama »U pozadini« i dramaturški postavljen. Nakon toga nastavilo se s uvježbavanjem i kako se doznaće uskoro će biti održana premijera. Komad režira Duro Polkrajac.

### U KNINU ODRŽANO KNJIŽEVNO VEĆE

Članovi pododbora Matice Hrvatske iz Splita održali su proslavu nedjelje u Kninu u Domu JNA književno veče na kome su čitali svoje radove književnici Živko Jeličić, Krunoslav Quilen i Ivan Katusić.

Zivko Jeličić je pročitao odmak iz koreferata »O suvremenoj hrvatskoj prozi«, kojeg je svojevremeno podnio na Pioniru književnika Jugoslavije u Onidru, a nakon toga je pročitao jednu poeziju sa tematikom iz NOB-e. Quilen je upoznao slušatelje izborom poezije nastale ranije, zatim za vrijeme okupacije i na kraju s pjesmama najnovijeg datumata. Potom je Katusić pročitao novelu »Prorještanu«.

Slušatelji, među kojima je bilo dosta omladine, toplo su pozdravili goste.

### Stankovci

### UČEŠĆE STANOVNIŠTVA U DRUŠTVENOM UPRAVLJANJU ŠKOLAMA

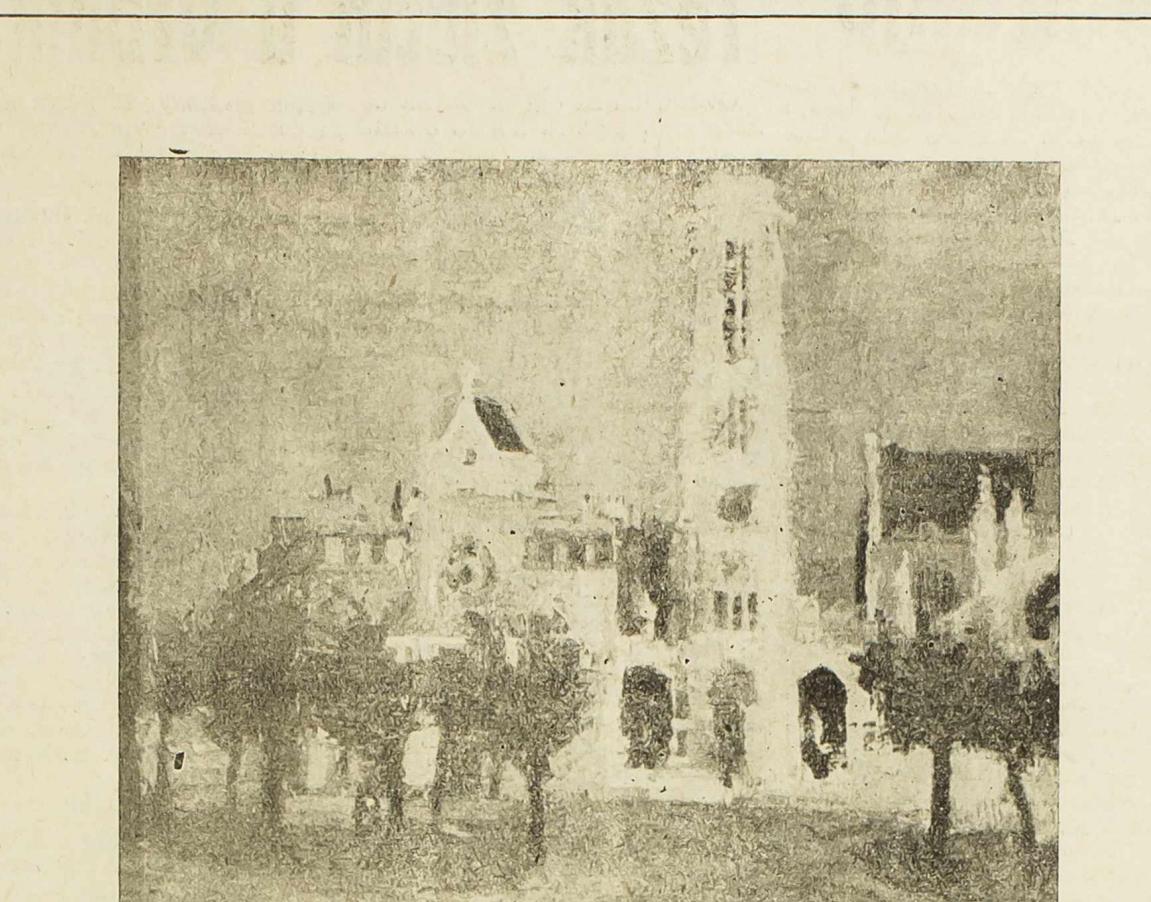
Savjet za prosvjetu i kulturu NO općine Stankovci održao je sastanak sa svim članovima školskih odbora. Nakon referata o društvenom upravljanju školama, kada je u množini članova školskih odbora, te reforme školstva, koji je podnio upravitelj osmogodišnje škole Stankovci, razvila se diskusija. Potom su donijeti zaključci za budući rad školskih odbora, kada je u množini odbora i predstavnici općine uredili školski vrt. Pri osmogodišnjoj školi u Stankovcima organizirati će se sljedeće godine pionirska zadruga »Mladi zadružari«. Članovi školskog odbora i zajednici s predstavnicima NO općine i upravom zadruge sve strano će razmotriti mogućnosti za osnivanje te zadruge.

Na sastanku je također zaključeno, da se održi niz predavanja o odgoju dijekce i da se roditeljski sastanci češće održavaju.

### TEŠKO MATERIJALNO STANJE ŠKOLA NA OPĆINI STANKOVCI

Nakon završenog pregleda škola na Stankovčkoj općini ustanovljeno je, da je veoma teško njihovo materijalno stanje. Tako niti jedna škola ne posjeduje školsku biblioteku, osim osmogodišnje škole u Stankovcima, koja na 432 učenika ima svega 216 knjiga. Da se i ne govoriti o ostalim nastavnim sredstvima.

Prišlikom donošenja novog budžeta, narodni odbori općine i kotara, trebali bi da obziljno razmotre mogućnosti, kako bi se kroz sljedeću školsku godinu, bar donekle, normalizirao rad u tim školama. Naravno, da bi i školski odbori trebali povesti računa o poboljšanju materijalnog stanja u svojim školama.



Josip Roca:

Ulije

## SLIKARSKI TRIO

Okolnost, da su se tri žene — slikarice složili i formirale grupu u cilju zajedničkog izlaganja, simpatična je i vrijedna pažnje tim više, što je to možda jedina grupa takvoga sastavu kod nas.

Samostalno izlaganje zahtijeva neosporno duže pripreme, više napora i sredstava nego li grupno, kada članovi sudjelujući svakaki sa manjim brojem radova, mogu lakše i češće kompletirati jednu čitavu izložbu.

Ostvarenje jedne takvog zamisli je tim lakše, tako su sudionici

tizmu. Ono je skromno i u građama shvucanjem i razumijevanjem našeg prostjecenog građanina i zadovoljjava njegov ukus.

Medu njima je najuznajljiva svakako Bošnjakova. Zagasnute palje i dubokih tonova, prisutna motivu sonozno, studira ga i smisljeno formira i produžuje. U tome je pomeno jednolična, monotonija, pa se u ponavljanju (kao u motivima iz Boke), ali ima nekoliko ulja, koja se kvadratnom zmatno izdižu nad ostalima. Tu treba istaći »Dunje« cesarske-ovski tretiranje, a u asimetričnoj postavi odlične uravnotežene, usklađene i dovršene, i sa malom »Mirtvom prirodnom« prezentiraju najbolja ostvarenja na ovu izložbu. Ne manje uspijeala je i »Zena sa otoka Sušaka«, na kojoj muško smera ona uskorisana namjestaost rekvizitima.

Neka smirenost, melankoličnost i ponešto mističnog zrači iz njenih platna i to im i podaje onaj osobni pečat, koji ih prožima, a koji treba osjetiti, jer ona ne viđu.

Drugačija je Bursaćeva; temperamentalna i živa, pomalo prebita, pa radi toga često na površini stvari bez dubljeg zahvata,

U »Zutom« cvijeću ima lijepi sklad kolora, a tako i u »Pont St. Michael«-u. Njene »Rube« su interesantna kolonistička studija na kojoj je zeleni pladanj pretvrdio formular i rube presuhu izražene. »Trg Republike«, dobro uskladenim kolorom i živo nabacenim figurama najživljije je platno na izložbi, ali se dočima nedozvoljeno u ambijentu koga priskazuje, pa bi to mogao biti i neki drugi, tng. Ovaljav dojam stiče se i kod nekih drugih njenih platna sličnog temperamenta.

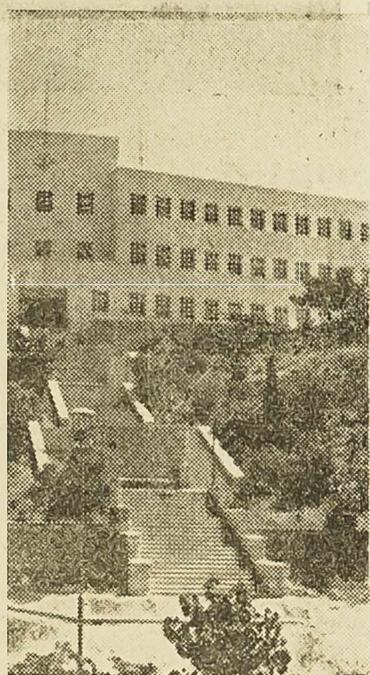
Sokolička je sva u traženju i zato na njenim eksponatima neuđedjaličnost stila i struktura. I skrenuta je i sa više upsjeha u motivima intimne (»Kod stola«, »Interieur«, »Kula od karata«) nego li u pejsažima. Na motivima iz Pariza i Zlarina nema doživljjenosti, pa djeluju nekako sežraski sličnom šablonom i jedina-

skom atmosferom. Interesantan joj je i kompoziciono neobičan »Hvar«, sa tamnomodrim morem. Za ovu njihovu izložbu vladao je u građanstvu veliki interes, te su i počašćene obilježile posjetom, a od raznih poduzeća i ustanova otkupom diva desetak radova.

Najavljeni »Razgovor o umjetnosti«, sveć se na ikratku informaciju, koju je dala Sokolička, o razvoju slikarstva od impresionizma do danas, a da je stvarno i pokrenut razgovor, mogao je prisutnima biti konfuzijski.

Umjetnici su izložbu, osjetno smanjeni i brojem i kvalitetom, posjetile Šibenčanka prenijele u Zadar.

M. J.



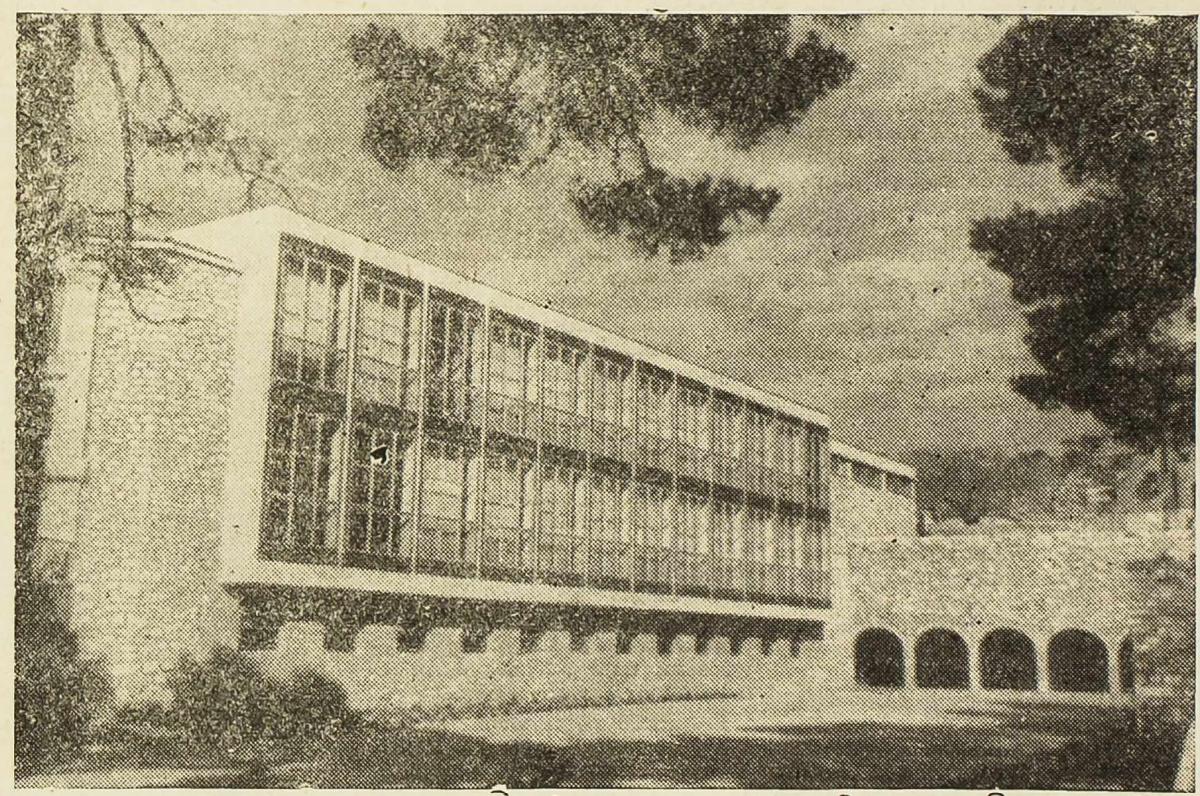
srodnih koncepcija, kao što je to ovde slučaju, a bez pretenzija na neki filksirani kredio i program. Slikarstvo ove trojke, gradeno na impresionističkom realizmu, govori i tematikom i jezikom razumljivim i širem kruzom, a u tome i jest njihova srodnost, iako se međusobno razlikuju po načinu rada i individualnoj noti. Njihovo slikarstvo se ne povodi za nekim pomodnim manifestima iz »velikog svijeta« i ne pretendira nekoj originalnosti a ni profe-

tzionalnosti.

Muzička škola priredila je 15. maja u Narodnom kazalištu svoj uobičajeni godišnji koncert. Kazališna dvorana bila je popunjena do posljednjeg mjesteta. Izvedba svačake pojedine točke raznovrsnog i stilskog dobro odabranog koncertnog programa, bila je poždravljena bučnim povlađivanjem slušalaca. Svakli izvodac, kao po nekom pravilu, morao je na zahtjev publike, po izvedenom djelu, doći pred zastor.

Apstrahirajući od talkovih, inače vrlo čestih pojava u našem kazalištu, da se iz propagandnih ili drugih razloga, prave »parade« sa tim izlaznjem pred zator koje, ponekad, i nemaju neko osobito opravdanje, treba priznati, da su aplauzi namijenjeni ovim mladim izvodacima bili spontani, iskrnani i zasluzeni.

Ozbiljnost njihovog nastupa, bez obzira na njihov fiziološki uzrast, njihovo osjećajno proizvodenje izvedenih djela, uz adekvatno primjenu tehničkih sposobnosti i izražajnih mogućnosti, prema stupnju njihove muzičke zrelosti, sve je to ostavilo dojam istinskog i zaista pročućenog mu-



## UČENICI MUZICIRAJU

ziciranja. Kod toga je muzičar u dolazio i do manjih gitarješaka, ritmičkih kolebanja, nedovoljno fraziranja ili nejasnog dinamičkog mijenjanja u izvedbi pojedinih djela, a neki poještine, možda, i nije bio dovoljno tehnički sposobljen za izvršenje postavljenog mu zadatka, ili ga je nervozna i straha djelomično one moguću u stoma. To su pojave, koje su neizbjegljive kod talkova i sličnih nastupa mlađih izvodaca.

Ali one polazuju i svoju »simpatičnu« stranu, jer izvodac, koji se kod samog nastupa, osobito prvih nastupa, strese od straha, polazuje da u njemu prevladava osjećaj odgovornosti pred postavljenim mu zadatkom, a takvi »tremisti« jednog danaće sigurno biti dobri umjetnici!

Ne mislimo ulaziti u detaljanu analizu pojedinih izvedenih djela. Ogranicit ćemo se samo na jednu konstataciju, da su u koncertnom programu obuhvaćeni raznovrsni stilovi, te djela majvečih predstavnika klavirskih, vio-

### IZ STAROGA ŠIBENIKA

## Pogibija Vuka Mandušića

Kačićev »silni vojnik od bijela grada Šibenika«, »juniak kraljevića« — Vuk (Vučen) Mandušić poginuo je 31. srpnja 1648. u okršaju sa turskim kraljevinama na skradinskom Zečevu.

Pogibiju harambaše Vuka, rodom možda iz Kupra, ali kucom u svom dijelovanju Šibenčanin, opisali su njegovi omugovi, učenici u borbi na Zečevu. Mlade mladunje, narančasti basa iz Šibenčkog Doca, te marjan Mulković i glasoviti Ilija Smiljanac, harambaša Kotaraca. Njihovo živo kazivanje — osobito Mladejnjevčavo, koju je opisano opisano događaj, sa mnogo opisano događaj, sa mnogo po Smiljanicu neugodnih detalja — suvremen je i stručno zapušteno (čuvaju se u metakom Državnom arhivu), na praviljenima dan-dva nakon kresive. Prema njima događaj su tekli ovako:

Krajem srpnja 1648. upali su turski kraljevaci u Kninu sa jakim snagama u biogradsko primorje, plijackajući i robovi naveliko. Da bi ih prij mučenju povratili, Kotarci i Šibenčani odlučili su da im kod Roškog slapa postave zasjedu. U srijedu 29. srpnja Mandušić se s ostatim Šibenčanskim harambama i oko 350 ljudi ladačima prebacio u Skradin i kreuo u Lasiškovicu. Vulkov se odredio sastaviti s odredom Smiljančića, ali mjesto obecanih 400 ljudi Ilijia nije doveo samo 270.

U srijedu predveč odredili su stali kod kuće na Zečevu. Kotarci su tvrdili da su se Turci s plijenom utaborili kod Otrešta i da ih nema mnogo. Mandušić je svjetovao oprez, tvrdjeći da su turske snage znatno jače. Poslane su trdiči, prema Otrešu izvidnici, koje su se u četvrtak navečer vratile s izveštajem da su Turci doista na Otrešu. Rasporедene su sada straže s nalogom da pruže kudje Turci krenuti i odmah dobiti koliko su ga se Turci bojali. U zemlji je bio poštivan i uvažavan iznad svijeta.

Vladika Rade u »Gorskom vijencu« imenom Vuka Mandušića naziva najvećeg svog heroga, a Kačić ga opetovan u svom »Razgovoru« slavi, jer

»Otakda su Mleci sagradili neke jarki junak poginuo što delija Mandušić Vučene.

Pogubi ga Vidimilčić beže u Kotaru blizu Varivoda.

B. D.



Ante Šantić:  
Crtež

ža djela klavirskie, violinske i flautiske literature.

Iz odjeljenja solo pjevanja nastupila je po prvi put: Lovrić Caparin Dušica.

Osim toga nastupilo je i Školski pionirski pjevački zbor, jedini aktivični pionirski pjevački zbor u gradu.

Pitanju nabave svih potrebnih gudačkih i druge instrumenata za ovu školu, trebalo bi poškoditi više pažnje, jer je ta škola i ovom svojom priredbom pokazala ne samo svoj očit napredak, nego da raspolaže i sa velikim brojem mlađih muzičkih kadrova, koji su se isključivo prilično ograničili na učenje klarira i violine, kao glavnih predmeta, makar bi bezuslovno trebalo liste orientirati i na ostale instrumente, ako se želi, da naš grad do nekoliko godina raspolaže sa svojim simfonijskim orkestrom i sa dovoljno muzičkim instrumenata.

Ova uspjela priredba Muzičke škole je i u tom pogledu vrlo poučna.

Musicus

# Skradin i njegovo „izumiranje“

Cesto se pojavljuju člančići u našoj štampi, a isto tako na mnogim i službenim i neslužbenim mjestima čuju se razni komentari o problemima Skradina i njegovoj sudbinici. Kada sve to čovjek posmatra, dobije se utisak, kao da ga jedini sačinjavaju a drugi se nasladju. Dakle, i kod jednih i drugih se zapaža, da je Skradinu sudbina prvi kraj u ili jasnije rečeno da „izumire“.

Tako se konstatacije koje se na razno-razne načine publiciraju, i ako imaju pozitivnih namjera, one često za sobom vuču i štetne posljedice i to najviše za sam Skradin. Te pojave koju razvijaju psihozu o „izumiranju“ Skradina često se sukobljavaju sa pozitivnim idejama onih faktora koji se bore za njegovu bolju budućnost, te kod jednog dijela mlađušnjih građana se gubi perspektiva, radi čega se pojavljuje pasivnost za bilo kakav društveni život i društvenu aktivnost.

Tako se pojave prosljeđuju iz površnog i jednostranog gledanja i posmatranja na skradinski problem, kako od strane onih, koji sastavljaju i ptišu takove članke, tako i od strane onih koji komentiraju po ulticama i krčama. Činjenica je, da se takovi autori koji »sačinjavaju« Skradin, najmanje pridružuju bilo kakvoj akciji kojom se rješavaju ili se pokušavaju riješiti skradinski problemi. U tim »dobromanjerni-

koji su padali pod općinski »skarit« (socijalnu pomoć), a bilo ih je koji su vršili i samoubistvo. Iza I. svjetskog rata trgovina je uglavnom životinju i nije bilo izrazitišnjih slučajeva bogacanja na račun trgovine, kao što je to bilo ranije. Bilo je pojedinaca koji su pokušali putem otkupljivanja i poljoprivrednih proizvoda — konkretno vina — ali su oni, jer su ih društvene promjene izbacile iz tražitelja. Znači, odmah iza I. svjetskog rata nastajala je mala stagnacija razvoja Skradina, a što je vidljivo da su od tada do danas (kroz 36 godina) sagradene svega dvije zgrade, među kojima zdravstvena.

Od I. do II. svjetskog rata je era živog političkog izbijenja, kada Skradin postaje centar političkih stranačkih, u kojima se, nažalost, većinom razvijao duh nacionalnog, a djelomično i socijalnog šovinizma, iako takav je negativno utjecao na jedan, iako manji dio sejajkog sloja. Ostaci tih kapitalističkih-tingvačkih elemenata su zamisli pravi put eksploatacijama masa s tim, što su im prilazili da je izvor njihove eksploatacije u nacionalnom odnosu, a ne u sistemu kapitalističkog izrabljivanja. Znači, doba između I. i II. svjetskog rata je era političkih tržavnica, dok na privrednom i kulturnom polju nije učinjeno ništa.

gleđanje mora da destimulira interesi i onu radniju koja umanjuje dobru volju i ideju o tom, a manje i mogućnosti.

Skradin ima mogućnosti, da se razvije industrijski, a naravno i manjan prerađivački kapacitet, obzorom da ima elektroku, vodu, komunikacije (morsku i cestovnu), stambeni prostor i radnu snagu. Dakle, una osnovne elemente, samo volje i razumevanja. U tom pravcu se nesto i poouzelo na ospozivljavanju bivših tvornica kreca i na ispunjavanju mogućnosti izgradnje jedne osmisljene za prerađu sumskih proizvoda i izrađu eteričnog ulja. Vrste se pripreme na osnivanju zatnatske radionice u okviru privredno-uslužnog poduzeća »Krk«. Povratnik koji je uzet u okviru poljoprivredne zadruge Skradin na unapređenju vino-gradarstva i inači akcija koja se razvija na unapređenju vinogradarstva privatnog i zadržnog sektora, postavlja zadatke izgradnje jedinog vinarskog poduzetnika u Skradinu. Dakle i prerađivačka industrija, turizam i zanatstvo, sve to ima uslove svog razvoja u Skradinu. Znači, tim putem obnove Skradina se mijenja na taj način, što se on ne razvija vise na bazi kapitalističke eksploatacije putem ugovorene u koju bivše skradinske burzaozije, već se on treba da razvija na bazi društvene privrede i socijalističkih odnosa u korist društva, kao cjeline. Ako se ta točka gledišta bude posmatrala na problem Skradina, onda diskusija o „izumiranju“ nema nikakvog osnova.

Bilo bi dobro da se sva kritika koja u razmnu vodovima stoji vezava skradinskih problema preseći u same probleme i unutar njih kroz konkrete akcije razvijaju svoje ideje. To je put za rješavanje, ne samo skradinskih, nego i općih problema.

Ivan Babić

## Drniš

### KAKO JE POVEĆANA PRODUKTIVNOST RADA U BOKSITnim RUDNICIMA DRNIŠ

Tehnička uprava i upravni odbor Boksitnih rudnika u Drnišu pokrenuli su pred izvjesno vrijeme pitanje povećanja produktivnosti rada. U tu svrhu održavaju se po pogonima proizvodna savjetovanja na kojima se raspravljalo o trenutnoj situaciji u vezi povećanja proizvodnje. Tom prilikom putem analize ispitale su se mogućnosti i razmatrana su pitanja dnevnih, nedjeljnih i mjesecnih proizvodninih zadataka. Analizom je ustanovaljeno dosta nizak dnevni radni učinak, za što je postojalo više razloga. Velik broj bolovanja i neopravdanih sati utjecali su na smanjenje radnog efekta. Međutim, češćim političkim konferencijama i kapitala kroz trgovaću mrežu, formirao se u Skradinu jedan veći broj veleposjednika na čijim imanjima je bio zasnovan feudalni (kmetski) odnos u selima današnje Skradinske općine. Tim sistemom su seljacim kmetovima bilo pod neposrednim utjecajem tih trgovaca-veleposjednika, koji su sve više i više gužvili pravo svog privatnog vlasništva i postajali ekonomski i politički plijen skradinskih baruna. Na drugoj strani u samom Skradinu postojao je jedan sloj činovnika koji su bili također pod neposrednim utjecajem trgovaca i jedan sloj — po socijalnom položaju — proletara koji su u raznim vidovima službovanja i rada iz ekonomskih razloga bili vezani uz te trgovce i životari u njihove otpatke. U to doba, za vlastite interese skradinskih trgovaca-veleposjednika, Skradin se podizao i razvijao u pravcu trgovackog prometa, jer je takav sistem za njih bio najpodesniji za bogacanje i eksploataciju radnog sloja ljudi i onih sela i onih koji su kao beskućnici živjeli u mjestu.

Izgradnjom saobraćajnih komunikacija, kao što je lička željeznica pruga i slično, trgovacki promet je krenuo u drugim pravcima, i još od tada se skradinski trgovci-veleposjednici počelo ljujati tlo pod nogama i ubijati svaku perspektivu za budući opstanak. Iza tog nastaje era brzog siromašenja i rasipanja, među kojima je bilo i onih

(J.)

**Surađujte u listu!**

## Knin

# Težak zločin u Orbniku

Ovih dana su organi Odjela unutrašnjih poslova likotara otvarili svrrep zločin u selu Vrtoniku kod Knina. U vrućoj kući zapravo u staji, pronadjen je zaokupan leš s ugošćenjem mrtve žadnjake pok. Mrtvu žadnju je uvršteni otrog u mještaj u Vrtoniku tog zločina zato i smrtoni su unaprije i proučiti učinak usmrtivača koja će rasvjednuti događaj, koji su preduvremeni domovani, kao i učinak tega je ono izvršeno.

Nakon što je mrtvao pok. Mrtvo, njegova rođakinja je stala srušiti gospodarju da je on otkupovao u nepravom pravcu, odnosno da se nadzori koja svoje kuce u Stanisuću takođe da ga kroz vremena prošlo vise mjeseci, njegova rođakinja nije potiskivala ni magazinu drudžu da ga pronade, kada njen se mrtvog osjetiti nikakvog neraspolaženja. Međutim, organi vlasti su postupno dužeg ispitivanja usmrti u vruću usmrtniku pok. Mrtve, koja su prišlikom otkupovana staje našim potpuno rasjecanoj u jednoj jami, koja je bila počinjena zemljom i kamjenjem. Ovaj zločin, kakov se ne pamti u ovom kraju, izazvao je kod naroda Vrtonika.

### DRUŠTVO „NAŠA DJECA“ IZGRADIT CE DJEĆE IGRA- LISTE

Na nedavnoj skupštini društva „Naša djeca“ u Kninu zabilježen je dobar posjet, osobito žena.

Konstatirano je, da društvo dobro djeluje. Mnoge sekcije postigle su vrijedne rezultate, naročito Kazalište lutaka, koje je upravo prikazalo novu bajku za djecu »Djed i repa«.

U budućem mandatu društvo namjerava osnovati nekoliko novih komisija i to za rad s piomirima i sekociju za odgoj roditelja. Osim toga, društvo je preuzeo zadatak da pristupi izgradnjom dječjeg igraštva. Postojeća novčevina sredstva nisu dovoljna i društvo apelira na članstvo i ostale građane da prema svojim mogućnostima i dobrovoljnim radom pomognu o-vu korisnu akciju.

### GRUPA ĐAKA ŠKOLE UČENIKA U PRIVREDI OTPUTOVALA NA NAUČNO EKSURZIJU U OSIEK

Prošlog tjedna otputovala je grupa đaka drvoradnica strukice škole učenika u privredi u Osijek, gdje će posjetiti Sajam predstavnika i za odgoj roditelja. Osim toga, društvo je preuzeo zadatak da pristupi izgradnjom dječjeg igraštva. Postojeća novčevina sredstva nisu dovoljna i društvo apelira na članstvo i ostale građane da prema svojim mogućnostima i dobrovoljnim radom pomognu o-vu korisnu akciju.



Oklaj: Zadružni dom

## Oklaj

### ZIMA NANIJELE ŠTETE VINOGRADIMA U PROMINI

Ustlijed oštreti zime nanijele su velike štete vinoigradima u Promini. Poznato je da se na ovom području većina ljudi bavi uskligi-čivo vinogradarstvom. Interesantno je da zima nije pogodila sva sela u Promini, već samo neka. Naravito su nastradala sela Suknovci, a zatim Miratovo, Putjane, dok je u ostalim selima šteta manja. U selu Suknovci u nekim vinogradiima zapađena je šteta u većoj mjeri — suhih čokota snažno do 30 do 60%. Većim dijelom su postradali mladi vino-gradi, kojih su dotijerani da davanje najboljih plodova. Također su i smrkle stradale.

U ovom pitanju narodna vlast je povela brigu pa NO općine namjerava osnovati jednu komisiju koja će procijeniti štete na-smale od zime.

Zvonko Jurić

### RADNE AKCIJE OMLADINE

Ovih dana je održan sastanak općinskog komiteta Narodne omladine Oklaj, na kojem je formiran štab za socijalno osiguranje, filijali Knin. Obuzet mišlju krenuo sam u fildju Knin. Prevrnu jedne spise, druge, treće, ali nijedne moje prijevare. Službenici, koji rade po dijelu, ne mogu rješiti, a ja ga nisam dobio. Pominio sam se s tim, kada su rekli u općini da nisam sam ili da ćemo svi dobiti naknadno rješenje.

U »Šibenskom listu« od 1. svibnja o. g. ponukala me je »obarvitijest komisicima dodatka«, na dijelu koju je dao kotarski zavod za socijalno osiguranje Šibenski i otišao sam u Narodni odbor općine. U općini su mi kazali da su sve prije poslale Zavodu za socijalno osiguranje, filijali Knin. Obuzet mišlju krenuo sam u fildju Knin. Prevrnu jedne spise, druge, treće, ali nijedne moje prijevare. Službenici, koji rade po dijelu, ne mogu rješiti, a ja ga nisam dobio. Jedni tvrde da su poslali, drugi da ih nisu dobili. Kome sad vjerovati? Dokle će biti nesavjesnih službenika na odgovornim dužnostima i tko je za to kriv?

Ljubo Kuprešanin

## Natječaj

### «PUT» Šibenik održava dne

1. VI. 1956. godine u 8 sati u svojim prostorijama javno nadmetanje za dovoz kamena sa daljine: od 800 do 1200 i od 1400 do 2200 m i do 3 km.

Pravo nadmetanja imaju svi registrirano-ovlašteni prevoznici. Ponude će se primati u zatvorenim kovertima.

Uprava «PUTA» Šibenik

### ADAPTIRA SE ZGRADA ZA DOM DTO „PARTIZAN“

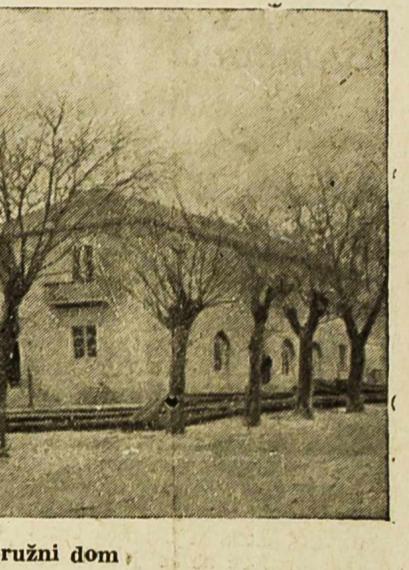
DTO »Partizan« u Kninu uskoro će dobiti svoj dom. U tu svrhu sada se u punom jeku izvode radovi na adaptaciji zgrade bivše termocentralne. U novom domu društvo će imati lijepu dvoranu za vježbanje na spomenik u spavama, zatim sylabionice, spremište za rekvizite, tuševe i kancelariju. U sklopu doma bit će postignuta i pozornica. Kako se u blizini doma nalazi igrašte »Dlane«, to će se nad DTO »Partizanom« ubuduće odvijati pod daleko povoljnijim uslovima.

Društvo je uspijelo ukloniti velik broj školske i radničke omadine te pionira. Sve kategorije članstva redovno posjećuju satove vježbanja. Odajna omadina je velik, tako da jedan predsjednik niti u najbolju volju ne dospije sve svladati. Ovom prilikom treba zauzeti odzivljajem kategorijama članstva.

### GODIŠNJA SKUPŠTINA PENZIONERA

U općinskoj vijećnici održana je X. redovna godišnja skupština podružnice penzionera. Osim predstavnika narodne vlasti, općinske sindikalne vijeća, te inicijale zavoda za socijalno osiguranje, skupštini je prisustvovao i Maksimirjan Fišer, predsjednik Republičkog udruženja penzionera.

Na skupštini su se pojedini penzioneri žaliili da se neki njihovi predmeti sporu rješavaju u Zavodu za socijalno osiguranje, a ovdje se na djeće dodatke, penzije, invalidne, žalbe i obnovne postupke u priznavanju radnog staža.



košanju, kao i nogometnog igraštva i trikače staze u Oklaju.

Osmogodišnja škola dala je o-barvitijest komisicima dodatka, na dijelu, za predsjedniku Štete vinoigradarstvom. Interesantno je da zima nije pogodila sva sela u Promini, već samo neka. Naravito su nastradala sela Suknovci, a zatim Miratovo, Putjane, dok je u ostalim selima šteta manja. U selu Suknovci u nekim vinogradiima zapađena je šteta u većoj mjeri — suhih čokota snažno do 30 do 60%. Većim dijelom su postradali mladi vino-gradi, kojih su dotijerani da davanje najboljih plodova. Također su i smrkle stradale.

U »Šibenskom listu« od 1. svibnja o. g. ponukala me je »obarvitijest komisicima dodatka«, na dijelu koju je dao kotarski zavod za socijalno osiguranje Šibenski i otišao sam u Narodni odbor općine. U općini su mi kazali da su sve prije poslale Zavodu za socijalno osiguranje, filijali Knin. Obuzet mišlju krenuo sam u fildju Knin. Prevrnu jedne spise, druge, treće, ali nijedne moje prijevare. Službenici, koji rade po dijelu, ne mogu rješiti, a ja ga nisam dobio. Jedni tvrde da su poslali, drugi da ih nisu dobili. Kome sad vjerovati? Dokle će biti nesavjesnih službenika na odgovornim dužnostima i tko je za to kriv?



# gradska kronika

## Šibenik kroz tjeđan

### NARODNO KAZALIŠTE

Cetvrtak, 24. V. — SPLITSKI AKVAREL — premijera opere od I. Tijardovića.  
Subota, 26. i nedjelja 27. V. — SPLITSKI AKVAREL — (reprezata). Početak u 20 sati.

### NARODNO SVEUČILIŠTE

U dvorani Općinskog sindikatnog vijeća dr. Mihika Zaninović specijalist za unutrašnje bolesti održat će 27. V. o.g. predavanje: Srčane bolesti: uzroci, znakovi i higijensko-zaštitne mjeri (dnevni život srčanog bolesnika). Početak u 11 sati.

### KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera domaćeg filma — PUTNICI SA SPLENDIDOM — Dodatak: Filmske novosti br. 19. (do 25. V.)  
Od 26. V. do 6. VI. — Gostovanje Jugoslavenske kinoteke.  
SLOBODA: premijera američkog filma — LETEĆI ĐAVOLI — do 25. V.)  
Premijera američkog filma — PAGO — PAGO — ZAČARANI OTOK — Dodatak: Filmske novosti br. 20. (26.—30. V.)

JUGOSLAVENSKA KINOTEKA (u dvorani kina »Tesla«)  
26. i 27. V. — francuski film — MAJERLING —  
28. i 29. V. — američki film — CIRKUS —  
30. V. — austrijski film — MASERKARA —  
31. V. i 1. VI. — američki film u bojama — BITKA ZA RUSIJU.  
2. i 3. VI. — američki film — LJUBAV U PLAMENU —  
4. VI. — sovjetski film — PASTIR KOSTJA —  
5. VI. — američki film — ZAPADNI EKSPRES —  
6. VI. — sovjetski film — OKLOPNAČA POTEMLJKIN —

### PREDAVANJA

Ing. Zvonimir Rukavina, šef građevne institutke tvornice »Katalin« iz Zagreba održat će 29. V. o.g. predavanje: Današnje mogućnosti građenja hidroizolacija u građevinarstvu. Prostorije: Dom društvenih organizacija (b. Bovanova škola). Početak u 19 sati.

Isti predavač će 30. V. o.g. u 19 sati održati predavanje: Moderni asfaltni kolovoz. Oba predavanja bit će popravljena prenjeckljama. Pristup slobodan.

### IZLOŽBA

U Domu JNA otvorena je izložba radova iz životra i dijelovanja pitomaca Vojno-pomorske akademije.

### DEŽURNE LJEKARNE

Do 26. V. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidarova Petranovića. Od 26.—30. V. — II. narodna ljekarna — Ulica braćstva i jedinstva.

### IZ MATIČNIH UREDA Šibenik

#### RODENI

Frama, kći Ive i Jasne Zenić; Jelena, kći Lukte i Nede Komar; Vedranka, kći Slobodana i Jozice Vodopivec; Senka, kći Marijka i Blaženke Čoga; Davor, sin Ive i Tome Labor; Branka, kći Frame i Mirjane Pešak; Jagoda, kći Felicija i Ame Barilić; Slavica, kći Stjepana i Karmele Burić-Marija, kći Šime i Senike Jušić; Gordana, kći Miroslava i Kate Gotić; Manko, sin Miljanika i Dušanke Škugor; Ante, sin Ive i Marije Pernić; Jasminka, kći Josipa i Ane Mirković; Martica, kći Daniela i Tome Pajić; Vlatka, kći Jose i Zorkie Gullin; Dubravka, kći Roka i Branike Uškić; Tomislav, sin Ante i Ane Čičin-Satin; Branko, sin Tomislava i Ante Skromja; Dragain, sin Dušana i Milke Mijošević; Alemlka, kći Lovre i Zorke Kalabrić; Milička, kći Franje i Antule Lokas; Nevenka, kći Mate i Mirjane Piližota; Zlatomir, sin Cvitana i Antonije Tomić; Lukša, sin Nikšice i Jasne Zaninović i Raidmila, kći Pavla i Slavice Uličević.

#### VJENČANI

Martinov Jenko, radnik — Đaja Stane, domaćica; Aljancović Boris Ljubo, strojopravnik — Pilavčić Amka, domaćica; Perić Matko, strojopravnik — Čuljak Vera, domaćica; Bura Milko, radnik — Juras Vesna, domaćica i Juras Niko, motorist — Juras Bećina, domaćica.

#### UMRLI

Lokas Divna Ivana, stara 1 god. Obradovac dr. Antun pok. Niko, star 78 god.

#### Knin

#### RODENI

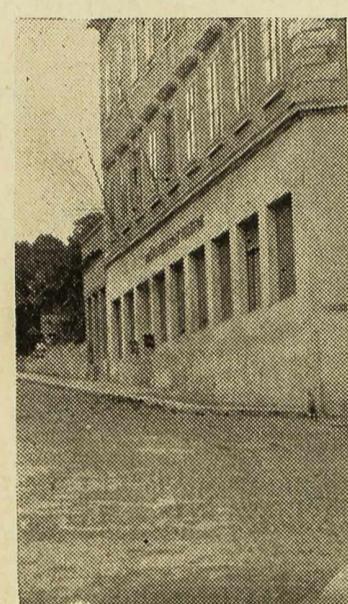
Stevan, sin Marka i Anice Četkic; Dragica, kći Todoru i Mariju Bojanici i Đorde, sin Nikole i Tarije Kesić.

#### VJENČANI

Damjanović Gojko, tesar — Baković Marija, domaćica.

## Nedostaje niz novih prodavaonica raznih struka

Danas na području grada djele se 106 prodavaonica s industrijskim i prehrambenim robom, zatim voćem i povrćem, mesom, kruhom i vinom. Kad se uzme u obzir tako veliki broj prodavaonica, moglo bi se pomisliti da je on uglavnom dovoljan da zadovolji potrošača i kolicičinski i po asortimanu. Međutim, uza sve to potrebno je da naši potrošači izbjegnu troškovima, kad su kod nas navakve pojedini artikli pribiljani putovat će do Splita ili Zagreba. Nije ovdje riječ o predmetima kojima ne možemo imati uslijed objektivnih razloga, ali su zato dosad naša poduzeća mogla i trebala osigurati barem izvjesne predmete, kojih ima i u manjim gradovima. Razlozi za to u najvećoj mjeri leže u pomanjkanju stručnih kadrova, kao i u zapoštavljanju inicijativi mladih i dobrih radnika u trgovinskoj mreži, koje se sputava u nijihovim načinima da im prodavaonice budu opskrbljene robom i kolicičinski i po asortimanu. Oduševljava pravilo, da samo šefovi komercijalnih odjeljenja mogu putovati u svrhu nabavke robe. To se deade opravdati za neka poduzeća, ali i s druge strane također nema nikakvih zapreka da se dade slobodna inicijativa poslovodštvu omnih prodavaonica koje posluju



Sibenik: Zgrada pošte

## Osnovano Kazalište lutaka

Ovih dana osnovano je na inicijativi Narodnog odbora općine Šibenik Kazalište lutaka. Za direktora je imenovan Ilija Ivezić, stalni član Narodnog kazališta.

Kazalište lutaka dobilo je dvostruku koju se sada adaptira. Ona se nalazi u Ulici Matije Gupca. Za sada kazalište broji 15 članova. Ono je već započelo redovitim radom, te uvježbava djeluju bajku »Crvenkapica« koja će biti

izvedena, čim prostorije budu adaptirane.

Poštovanjem ovog kazališta bit će ispunjena jedna praznina koja se već odavnina osjećala u kulturnom životu našeg grada.

### BRODOVI U LUCI

14. o.mj. u luci je doplovio američki brod »Mormacport« sa teretom od 11.900 tona pšenice. Grčki brod »Chritos« dopremio je 23. o.mj. 5000 tona pšenice, a brod »Bosna« doplovio je 23. o.mj. i vrši uljkac tereta od 500 tona betonskog željeza za Daleki Istok.

Iz luke su isplivili brodovi: »Makedonija« s izvjesnom kolicičnom feromangana, antimona, olova, bizmuta i pečenog magnesita, zatim »Pula«, koja je prethodno iskricala 1530 tona šećera, panamski brod »Clarissa«, koji je sa teretom od 4050 tona olova prosljedio za Split gdje će uljkati cement i talijanski brod »Italicum«, koji je uljkodio isplivio, prethodno iskravši 10.000 tona ugljena za koksiranje.



Sibenik: Dom narodnog zdravlja

## Zlarin će biti elektrificiran

Radovi na elektrifikaciji otoka Zlarin blizu se krajtu. Nakon što je u mjestu gotovo završena instalacija vanjske mreže, a u 90% zgrada izveden priključak, ovih dana postavljen je podmorski kabel do samog otoka u dužini od 1500 metara. Istovremeno s tim radovima već je podignuta i zgrada za traftostanicu i čim bude isporučen transformator, pričiće se njegovom montiranju. Odbor za elektrifikaciju otoka predviđa, da će svi radovi biti dovršeni u toku ovog ljeta, kada će Zlarin po prvi put dobiti stalno osvjetljenje.

Gotovo sve radove na elektrifikaciji Zlarina izveli su na dobrovoljnoj bazi sami mještani, koji su k tome još uspjeli sakupiti vi-

### GODIŠNJA KONFERENCIJA NARODNE OMLADINE UČITELJSKE ŠKOLE

Organizacija Narodne omladine Učiteljske škole održala je 18. o.mj. godišnju konferenciju, kojoj su, poređ omladincima i omladinici te predstavnika Općinskog komiteta NOH-e, prisustvovali i njihovi profesori. Izveštaj o radu podnijeo je Mihko Knežević.

U izveštaju, između ostalog, konstatirano da je omladinska organizacija Učiteljske škole među najboljima u gradu. Ona se u radu rukovodila zaključcima s prošle konferencije. Pored ostalog, u toj organizaciji omladina je proučavala aktuelne materijale o našem političkom i privrednom razvitku. Održano je i nekoliko predavanja, između ostalih, »Organizacija komune«, »Nove poreske mijere« i t.d. Zapažena je i važnost mrežišta.

Poštovanjem ovog kazališta bit će ispunjena jedna praznina koja se već odavnina osjećala u kulturnom životu našeg grada.

### Na kraju konferencije izabrano je i novo rukovodstvo.

V. Kotur

## Tečajevi za kvalificirane radnike

Općinsko sindikalno vijeće u suradnji sa Radničkim sveučilištem organiziralo je krajem proleće godine tečajeve za dobivanje zvanja kvalificiranog i visokokvalificiranog radnika raznih struktura. Ovi tečajevi, koji će završiti sredinom lipnja, pothodi oko 200 radnika. Najbrojniji su zastupana poduzeća: »Velimir Škorpić«, Tvornica glijinice i aluminija, TLM »Boris Kidrič«, Tvornica elektroda i ferolegura i t.d.

Elektročičko poduzeće. Nakon završenog tečajeva radnici će pristupiti polaganju ispitova.

## Starakronika

1908. — Polovicom mjeseca travnja prilikom paristajanja uz molo »Krk« brod »Gallatea« učilištu Lloydu udario je uslijed jakog vjetra o lobalu, tako da je poslijek nekoliko minuta potonuo. Brodom je zapovjedao kap. J. Martinolić. Odmah poslijek nezgodne paristupilo se spašavanju broda. Tek nakon mjesec i po brod je spašen.

U mjesecu travnju boravilo je u luci 356 austrougarskih brodova i 21 jedrenjak, te dva broda i 20 jedrenjaka talijanske zastave s ukupnom tonazom od 44450.

Početkom lipnja izvedena je u atriju kazališne zgrade prva kinematografska predstava u režiji U. Fosco i E. Zorzenonija. Za vrijeme pauze svršao je električni glasovir, vlasništvo Criljenka.

1909. — U veljači prilikom udara groma na zgradu Milana Panjkote u Crnici teže su površnjene Krste Labura p. Franje, Ante Labura p. Marka i Marko Šarić p. Jose.

U novootvorenu nekaliku prijavljeno je 93 učenika. Na primarnom ispitu odbijeno je 17 kandidata, tako da je u I. razred upisano 76 učenika. Za ravnateljicu realike postavljen je prof. Marko Ježina, do tada na službi u splitskoj realci.

ZAHVALA

Povodom mog liječenja u Općoj bolnici u Šibeniku — plućni, smršam se obaveznim da ovim putem najtoplijije zahvalim primariusu dr. Emiliu Ofneru na svestranoj brizi, koju je prema meni pokazao za vrtljemu krvarenju i kasnije.

Također izražavam zahvalnost cijelom bolničkom osoblju, a posebno sestri Gemi, koja zasluzuje najveće delovanje u njegovovanju bolesnika, kao i svom ostalom pomoćnom osoblju, koje mi je na bilo koji način pružilo pomoći.

Drago Kovač

### »ZADRUGA R« — PODUZEĆE ZA PROMET I PRERADU POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA NA MALO I VELIKO U ŠIBENIKU

r-a-s-p-i-s-u-j-e

## n a t j e č a j

### ZA POPUNU UPRAŽNJENOG RADNOG MJESTA — ŠEFA RAČUNOVODSTVA

U vjeti: viša stručna spremi ili srednja stručna spremi sa najmanje 5 godina prakse i položenim stručnim ispitom, odnosno njija stručna spremi i 10 godina prakse u svojstvu knjigovode i položeni stručni ispit, te da nije kažnjavan.

Plaća po tarifnom pravilniku ili dogovoru.

Pismene ponude uz biografiju i opis dosadašnjeg rada i školske kvalifikacije dostaviti do 31. V. 1956. na adresu poduzeća.

UPRAVNI ODBOR

**Obavijest**  
Na čitavom području FNRJ sporovodi se inventura obveznika doprinosa i inventura osiguranika sa danom 30. VI. 1956. Radi toga Kotarski zavod za socijalno osiguranje u Šibeniku i njegove filijale u Kninu i Drnišu sprovećće na taj dan inventuru obveznika doprinosa i osiguranika sa svog područja.  
Da bi inventura dala točne i potpune podatke i da bi se moglo dobiti stvarno stanje, potrebno je da obveznici doprinosa (poduzeća, radnje, zadruge, banke, državni organi, ustanove i društvene organizacije) izvrše slijedeće:  
1. da sa stanjem na dan 31. V. 1956. izvrši pregled i kontrolu, da li su za sve zaposlene osobe podnesene prijave na osiguranje odnosno odjave za osobe koje su prestale sa radom.  
2. da za isplatni period svibanj (poduzeća, radnje, zadruge, banke, državni organi i ustanove), dostave nadležnom zavodu - filijali - za socijalno osiguranje najkasnije do 10. VI. 1956. godine jedan primjerak isplatne liste.  
Umoljavaju se obveznici doprinosa da se gornjega točno pridržavaju, te da za sve one osobe, za koje se utvrdi da nije podnesena prijava na osiguranje ili odjava iz osiguranja, istu odmah dostave zavodu - filijali - za socijalno osiguranje.  
Također i primjerak isplatne liste potrebno je dostaviti do određenog roka.

KOTARSKI ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE  
ŠIBENIK

